

Hải Phòng- 3 năm thực hiện CƠ CHẾ "MỘT CỬA"

■ ĐỊNH THÀNH CÔNG (*)

I. Tình hình triển khai

1. Ban hành các văn bản để chỉ đạo công tác CCHC theo cơ chế "một cửa"

Từ năm 2003-2006: Ban Thường vụ Thành ủy Hải Phòng ra Chỉ thị số 26/CT-TU ngày 30/12/2003 về việc chỉ đạo triển khai thực hiện Chương trình tổng thể CCHC nhà nước giai đoạn 2001-2010 và Quy chế của Chính phủ thực hiện cơ chế "một cửa" tại Hải Phòng. Theo đó, UBND thành phố có Kế hoạch số 431/KH-UB ngày 5/2/2004 và Quyết định số 293/QĐ-UB ngày 5/2/2004 để triển khai, áp dụng cơ chế "một cửa".

- Đối với sở, ngành: các lĩnh vực công việc phải được áp dụng trước gồm: phê duyệt các dự án đầu tư trong và ngoài nước, xét duyệt cấp vốn xây dựng cơ bản, cấp giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh, cấp giấy phép xây dựng, cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà và quyền sử dụng đất, giao đất và cho thuê đất, giải quyết chế độ chính sách xã hội. Các Sở Kế hoạch và Đầu tư, Tài nguyên và Môi trường, Xây dựng, Lao động - Thương binh và Xã hội thuộc diện bắt buộc phải thực hiện trước, đã thực hiện trong các nhiệm vụ, nội dung sau:

+ Sở Kế hoạch - Đầu tư: phê duyệt dự án đầu

tư trong và ngoài nước, cấp giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh.

+ Sở Tài nguyên và Môi trường: cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà và quyền sử dụng đất, giao đất và cho thuê đất.

+ Sở Xây dựng: cấp giấy phép xây dựng, chứng chỉ qui hoạch.

+ Sở Lao động - Thương binh và Xã hội: giải quyết chế độ, chính sách xã hội.

Thực hiện chỉ đạo của Chính phủ về thực hiện cơ chế "một cửa" theo Quyết định 181/2003/QĐ-TTg, Hải Phòng đã triển khai tích cực và đạt được những thành tích đáng khích lệ. Nhằm tạo cơ sở cho công tác cải cách hành chính (CCHC) của địa phương trong thời gian tới, Hải Phòng đã tổng kết công tác 3 năm hoạt động nhằm chỉ ra những những thành tích đã đạt được để phát huy và những hạn chế cần khắc phục để từ đó có những bước đi đúng và tích cực cho công tác này.

Sau thời gian thực hiện trong diện bắt buộc, UBND thành phố Hải Phòng đã sớm chỉ đạo mở rộng thực hiện cơ chế "một cửa" đối với một số sở, ngành khác như: Sở Công nghiệp, Sở Tài chính, Sở Tư pháp, Sở Văn hoá - Thông tin, Ban Quản lý các khu chế xuất và công nghiệp, công an thành phố và 3 đơn vị thuộc ngành dọc trung ương đóng

trên địa bàn Hải Phòng là: Bảo hiểm xã hội, Hải quan thành phố, Cảng vụ Hải Phòng.

- Đối với UBND quận, huyện, thị xã

Áp dụng giải quyết theo cơ chế "một cửa" ở các nhiệm vụ, nội dung: cấp giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh cho hộ kinh doanh cá thể, cấp giấy phép xây dựng, cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu nhà và sử dụng đất, đăng ký hộ khẩu, công chứng và giải quyết chế độ chính sách xã hội.

(*) Giám đốc Sở Nội vụ thành phố Hải Phòng

- Đối với xã, phường, thị trấn: UBND thành phố đã ban hành Quyết định số 3568/QĐ-UB ngày 28/12/2004 về việc áp dụng cơ chế "một cửa" tại UBND xã, phường, thị trấn giải quyết các nội dung, công việc: xác nhận các văn bản về xây dựng, nhà ở, đất đai, hộ tịch, chứng thực.

Năm 2006, một trong những mục tiêu trọng tâm được thành phố xác định là đẩy mạnh thực hiện cơ chế "một cửa" có chất lượng và hiệu quả, cao hơn yêu cầu chung của Quyết định 181/2003/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ; theo hướng học tập, chuyên trách và làm thủ "một cửa liên thông", "một cửa mẫu, hiện đại".

Thành uỷ, HĐND thành phố ra Nghị quyết về đẩy mạnh cải cách hành chính giai đoạn 2006-2010 của thành phố. UBND thành phố có Đề án triển khai và Quyết định ban hành danh mục các nhiệm vụ cụ thể triển khai Chương trình hành động thực hiện chủ đề "Năm cải cách hành chính 2006". Phần đầu 100% các sở, ngành có thủ tục hành chính phải triển khai thực hiện "bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả" theo cơ chế "một cửa" (trong đó có 50% thực hiện cơ chế "một cửa" theo hướng độc lập, chuyên trách hoặc có một phần độc lập, chuyên trách); thực hiện thủ tục "một cửa liên thông", liên quan đến nhiều cơ quan ở lĩnh vực cấp đăng ký kinh doanh, thẩm định, phê duyệt dự án đầu tư.

2. Tổ chức thực hiện:

a. Kiện toàn Ban Chỉ đạo CCHC của thành phố:

Ngay sau khi bầu cử đại biểu HĐND thành phố các chức danh HĐND và UBND (tháng 9/2004); Ban Chỉ đạo CCHC thành phố được kiện toàn và có văn bản phân công cụ thể nhiệm vụ, trách nhiệm cho từng thành viên, Trưởng ban là Chủ tịch UBND thành phố, Phó ban thường trực là Phó Chủ tịch thường trực UBND thành phố, Giám đốc các sở, ngành thuộc diện bắt buộc phải thực hiện cơ chế "một cửa" là uỷ viên Ban Chỉ đạo, Ban Chỉ đạo có Tổ chuyên viên giúp việc. Các sở, ngành, UBND các cấp đều thành lập Ban chỉ đạo CCHC, xây dựng đề án thực hiện CCHC của ngành mình, cấp mình. Cho phép các sở, ngành, UBND quận, huyện, thị xã quyết định ban hành quy định tạm thời về thủ tục, trình tự, thời gian, lệ phí giải quyết

các nhiệm vụ, nội dung thuộc chức năng quản lý của cơ quan, đơn vị để triển khai nhanh. Sau thời gian thực hiện sẽ hoàn chỉnh báo cáo UBND thành phố quyết định ban hành chính thức; đối với UBND phường, xã, thị trấn, thành phố giao UBND quận, huyện, thị xã phê duyệt để án tổ chức thực hiện.

b. Về rà soát thủ tục hành chính: thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, UBND thành phố Hải Phòng đã chỉ đạo các sở, ngành, UBND quận, huyện, thị xã tiến hành rà soát các văn bản quy phạm pháp luật về thủ tục hành chính thuộc phạm vi quản lý của sở, ngành và địa phương. Cục Hải quan Hải Phòng, tại cửa khẩu đã thành lập Tổ công tác để tiếp nhận, giải quyết nhanh các vướng mắc của doanh nghiệp, cải cách quy trình kiểm hoá, rút ngắn thời gian thông quan. Sở Tài nguyên và Môi trường, Xây dựng, Kế hoạch và Đầu tư đã tham mưu sửa đổi một bước cơ bản nội dung, quy trình giao đất, cho thuê đất, cấp giấy phép đăng ký kinh doanh. Sở Tư pháp đã tham mưu với UBND thành phố ban hành quy định về thủ tục, trình tự, thời gian và lệ phí giải quyết các việc về hộ tịch, lý lịch tư pháp, công chứng, chứng thực theo cơ chế "một cửa" ở ba cấp chính quyền trên địa bàn thành phố Hải Phòng. Trong 3 năm (2003-2006) thành phố Hải Phòng đã ban hành 14 văn bản về triển khai thực hiện cơ chế "một cửa"; quy chế về việc tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo...

c. Về công tác tuyên truyền: thực hiện Quyết định số 178/2003/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, Ban Chỉ đạo CCHC thành phố giao Sở Tư pháp phối hợp với các sở, ngành có liên quan xây dựng kế hoạch tuyên truyền về CCHC và cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế "một cửa". Báo Hải Phòng phối hợp với Sở Tư pháp xuất bản phụ trương "pháp luật" ra đều đặn hàng tuần tuyên truyền về CCHC trong đó có nội dung về cải cách thủ tục hành chính và cơ chế "một cửa". Sau 3 năm, Báo Hải Phòng đã đưa hơn 700 tin, bài về triển khai cải cách thủ tục hành chính và cơ chế "một cửa", ngoài ra còn mở các chuyên mục như "Vấn đề dư luận quan tâm", "Thực hiện cơ chế "một cửa" thế nào?", "Làm thế nào để cải cách hành chính đạt kết quả tốt hơn"... Đài Phát thanh Truyền hình Hải Phòng đã có chuyên mục tuyên truyền thường xuyên với nhiều thể loại tin tức,

phóng sự, tọa đàm. Ba năm (2003-2006) đã đưa hơn 500 tin, bài, 224 phóng sự ngắn, 24 phóng sự dài với thời lượng phát sóng 3.382 phút. Ngoài ra, trên hệ thống loa truyền thanh của 218/218 phường, xã, thị trấn đều dành thời gian giới thiệu về các quy định thực hiện theo cơ chế "một cửa" tại Hải Phòng, các việc phải thực hiện theo cơ chế "một cửa" tại cấp xã.

d. Về bồi dưỡng đào tạo nâng cao chất lượng cho cán bộ, công chức làm việc tại bộ phận "một cửa"

Từ năm 2003-2006, Ban Chỉ đạo CCHC thành phố đã phối hợp với Học viện Hành chính Quốc gia, Trường Chính trị Tô Hiệu thành phố mở 4 lớp tập huấn cho hơn 400 cán bộ, công chức các sở, ngành và UBND quận, huyện, thị xã, phường, xã, thị trấn (gồm lãnh đạo và công chức) để bố trí phụ trách và làm việc tại bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả theo cơ chế "một cửa". Ngoài các lớp bồi dưỡng do thành phố trực tiếp mở, UBND quận Hồng Bàng, Ngô Quyền, huyện Tiên Lãng, Vĩnh Bảo cũng đã mở các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ, kỹ năng hành chính cho tất cả cán bộ, công chức làm việc tại bộ phận "một cửa". Thành đoàn, công đoàn viên chức thành phố đã mở 3 lớp bồi dưỡng kiến thức CCHC và theo cơ chế "một cửa" cho hơn 300 cán bộ đoàn, công đoàn viên chức.

e. Về cơ sở vật chất: hầu hết các cơ quan, đơn vị có đề án triển khai thực hiện cơ chế "một cửa" chủ động về cơ sở vật chất; sắp xếp lại cơ quan sở và trụ sở để dành phòng có diện tích thuận lợi cho bộ phận "một cửa". Đồng thời, tiến hành mua sắm trang thiết bị như máy vi tính, máy phô-tô-co-py, máy điện thoại... Riêng phần ngân sách thành phố đã dành 11.83 tỷ đồng để trang bị cơ sở vật chất cho bộ phận "một cửa" cho 24 sở, ngành, 14 quận, huyện, thị xã (80 triệu đồng /đơn vị) và 218 xã, phường, thị trấn (30 triệu đồng /đơn vị); UBND quận Hồng Bàng, Ngô Quyền được thành phố giao thực hiện thí điểm bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả theo cơ chế "một cửa" mẫu, hiện đại, với kinh phí hỗ trợ đầu tư 500 triệu đồng /đơn vị. Sở Kế hoạch và Đầu tư thực hiện thử cơ chế "một cửa liên thông", với tổng kinh phí dự kiến là 1, 2 tỷ đồng.

h. Về công tác thanh tra, kiểm tra: đến 30/6/2006, Ban Chỉ đạo CCHC thành phố, Thường

trực HĐND thành phố đã tổ chức được 32 đợt đi kiểm tra, giám sát và hướng dẫn triển khai thực hiện cơ chế "một cửa" tại cơ quan, đơn vị (trong đó có 2 đợt, trưởng ban chỉ đạo CCHC thành phố trực tiếp chủ trì; 2 đợt lãnh đạo Bộ Nội vụ và các vụ thăm và kiểm tra). Hàng năm đều tổ chức hội nghị sơ kết, đánh giá, rút kinh nghiệm.

3. Kết quả thực hiện

a. Khối sở, ngành: đến ngày 30/6/2006 thành phố Hải Phòng đã có 13/25 sở, ngành (Sở Kế hoạch và Đầu tư, Nội vụ, Tài nguyên và Môi trường, Lao động - Thương binh và Xã hội, Xây dựng, Công nghiệp, Văn hoá - Thông tin, Tài chính, Giáo dục và Đào tạo, Ban Quản lý khu chế xuất và công nghiệp) trong đó có 3 cơ quan Trung ương (Bảo hiểm xã hội thành phố, Hải quan, Cảng vụ Hải Phòng) thực hiện cơ chế "một cửa".

Qua kiểm tra một số đơn vị của thành phố như Sở Xây dựng, Tài nguyên và Môi trường, Công nghiệp, Lao động - Thương binh và Xã hội, Ban Quản lý các khu chế xuất và công nghiệp, Bảo hiểm xã hội thành phố... cho thấy, số lượng lĩnh vực được áp dụng ngày một tăng lên. Chỉ tính riêng năm 2005, số hồ sơ tăng từ 25-30% so với năm 2004, trong đó có từ 80-85% số hồ sơ được giải quyết đúng hạn và trước thời gian quy định.

b. Khối UBND quận, huyện, thị xã: 100% các quận, huyện, thị xã đã duy trì và một số địa phương nâng cấp "bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả" theo cơ chế "một cửa", một số đơn vị đã bước đầu thực hiện cơ chế "một cửa" theo hướng độc lập, chuyên trách như quận Ngô Quyền, Hồng Bàng.

Năm 2005, qua thống kê tại các đơn vị (quận Hồng Bàng, Lê Chân, Kiến An, huyện An Dương, thị xã Đồ Sơn) số hồ sơ được giải quyết so với năm 2004 tăng từ 30-35% trong đó có 90% số hồ sơ được giải quyết trước và đúng hạn, số hồ sơ giải quyết chậm so với quy định chỉ còn 10%. Điển hình tốt là các đơn vị: quận Hồng Bàng, Ngô Quyền, Lê Chân, thị xã Đồ Sơn.

c. Khối UBND phường, xã, thị trấn: đến 31/12/2005, thành phố Hải Phòng đã có 218/218 phường, xã, thị trấn triển khai áp dụng cơ chế "một cửa", đến nay đã được kiện toàn thêm một bước. Năm 2005, qua thống kê tại bộ phận "một cửa"

phóng sự, tọa đàm. Ba năm (2003-2006) đã đưa hơn 500 tin, bài, 224 phóng sự ngắn, 24 phóng sự dài với thời lượng phát sóng 3.382 phút. Ngoài ra, trên hệ thống loa truyền thanh của 218/218 phường, xã, thị trấn đều dành thời gian giới thiệu về các quy định thực hiện theo cơ chế "một cửa" tại Hải Phòng, các việc phải thực hiện theo cơ chế "một cửa" tại cấp xã.

d. Về bồi dưỡng đào tạo nâng cao chất lượng cho cán bộ, công chức làm việc tại bộ phận "một cửa"

Từ năm 2003-2006, Ban Chỉ đạo CCHC thành phố đã phối hợp với Học viện Hành chính Quốc gia, Trường Chính trị Tô Hiệu thành phố mở 4 lớp tập huấn cho hơn 400 cán bộ, công chức các sở, ngành và UBND quận, huyện, thị xã, phường, xã, thị trấn (gồm lãnh đạo và công chức) để bố trí phụ trách và làm việc tại bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả theo cơ chế "một cửa". Ngoài các lớp bồi dưỡng do thành phố trực tiếp mở, UBND quận Hồng Bàng, Ngô Quyền, huyện Tiên Lãng, Vĩnh Bảo cũng đã mở các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ, kỹ năng hành chính cho tất cả cán bộ, công chức làm việc tại bộ phận "một cửa". Thành đoàn, công đoàn viên chức thành phố đã mở 3 lớp bồi dưỡng kiến thức CCHC và theo cơ chế "một cửa" cho hơn 300 cán bộ đoàn, công đoàn viên chức.

e. Về cơ sở vật chất: hầu hết các cơ quan, đơn vị có đề án triển khai thực hiện cơ chế "một cửa" chủ động về cơ sở vật chất; sắp xếp lại cơ quan sở và trụ sở để dành phòng có diện tích thuận lợi cho bộ phận "một cửa". Đồng thời, tiến hành mua sắm trang thiết bị như máy vi tính, máy phô-tô-co-py, máy điện thoại... Riêng phần ngân sách thành phố đã dành 11.83 tỷ đồng để trang bị cơ sở vật chất cho bộ phận "một cửa" cho 24 sở, ngành, 14 quận, huyện, thị xã (80 triệu đồng /đơn vị) và 218 xã, phường, thị trấn (30 triệu đồng /đơn vị); UBND quận Hồng Bàng, Ngô Quyền được thành phố giao thực hiện thí điểm bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả theo cơ chế "một cửa" mẫu, hiện đại, với kinh phí hỗ trợ đầu tư 500 triệu đồng /đơn vị. Sở Kế hoạch và Đầu tư thực hiện thủ cơ chế "một cửa liên thông", với tổng kinh phí dự kiến là 1, 2 tỷ đồng.

h. Về công tác thanh tra, kiểm tra: đến 30/6/2006, Ban Chỉ đạo CCHC thành phố, Thường

trực HĐND thành phố đã tổ chức được 32 đợt đi kiểm tra, giám sát và hướng dẫn triển khai thực hiện cơ chế "một cửa" tại cơ quan, đơn vị (trong đó có 2 đợt, trưởng ban chỉ đạo CCHC thành phố trực tiếp chủ trì; 2 đợt lãnh đạo Bộ Nội vụ và các vụ thăm và kiểm tra). Hàng năm đều tổ chức hội nghị sơ kết, đánh giá, rút kinh nghiệm.

3. Kết quả thực hiện

a. Khối sở, ngành: đến ngày 30/6/2006 thành phố Hải Phòng đã có 13/25 sở, ngành (Sở Kế hoạch và Đầu tư, Nội vụ, Tài nguyên và Môi trường, Lao động - Thương binh và Xã hội, Xây dựng, Công nghiệp, Văn hoá - Thông tin, Tài chính, Giáo dục và Đào tạo, Ban Quản lý khu chế xuất và công nghiệp) trong đó có 3 cơ quan Trung ương (Bảo hiểm xã hội thành phố, Hải quan, Cảng vụ Hải Phòng) thực hiện cơ chế "một cửa".

Qua kiểm tra một số đơn vị của thành phố như Sở Xây dựng, Tài nguyên và Môi trường, Công nghiệp, Lao động - Thương binh và Xã hội, Ban Quản lý các khu chế xuất và công nghiệp, Bảo hiểm xã hội thành phố... cho thấy, số lượng lĩnh vực được áp dụng ngày một tăng lên. Chỉ tính riêng năm 2005, số hồ sơ tăng từ 25-30% so với năm 2004, trong đó có từ 80-85% số hồ sơ được giải quyết đúng hạn và trước thời gian quy định.

b. Khối UBND quận, huyện, thị xã: 100% các quận, huyện, thị xã đã duy trì và một số địa phương nâng cấp "bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả" theo cơ chế "một cửa", một số đơn vị đã bước đầu thực hiện cơ chế "một cửa" theo hướng độc lập, chuyên trách như quận Ngô Quyền, Hồng Bàng.

Năm 2005, qua thống kê tại các đơn vị (quận Hồng Bàng, Lê Chân, Kiến An, huyện An Dương, thị xã Đồ Sơn) số hồ sơ được giải quyết so với năm 2004 tăng từ 30-35% trong đó có 90% số hồ sơ được giải quyết trước và đúng hạn, số hồ sơ giải quyết chậm so với quy định chỉ còn 10%. Điển hình tốt là các đơn vị: quận Hồng Bàng, Ngô Quyền, Lê Chân, thị xã Đồ Sơn.

c. Khối UBND phường, xã, thị trấn: đến 31/12/2005, thành phố Hải Phòng đã có 218/218 phường, xã, thị trấn triển khai áp dụng cơ chế "một cửa", đến nay đã được kiện toàn thêm một bước. Năm 2005, qua thống kê tại bộ phận "một cửa"

của 68 phường, xã, thị trấn thuộc quận Hồng Bàng, Ngô Quyền, Hải An, huyện An Dương, Thủy Nguyên, số hồ sơ được giải quyết tăng 25% so với năm 2004, số hồ sơ chậm so với quy định là 0,5%, đến nay chỉ còn 0,3%. Các phường Hoàng Văn Thụ, Thượng Lý (quận Hồng Bàng), Lạch Chay (Ngô Quyền), Đông Hải (Hải An), Ngọc Hải (thị xã Đồ Sơn), Toàn Thắng (Tiền Lãng) là những đơn vị thực hiện khá tốt.

Về chất lượng thực hiện: công tác cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế "một cửa" của Hải Phòng được nâng lên một bước, quy trình xử lý công việc được đổi mới, hợp lý. Công dân và tổ chức chỉ phải đến một nơi thay cho phải đến nhiều nơi như trước đây, thời gian giải quyết được rút ngắn, thủ tục đơn giản hơn, minh bạch, công khai về thủ tục, thời gian, phí và lệ phí (nếu có); được tổ chức, công dân đánh giá cao, khen ngợi đồng tình (qua 700 phiếu thăm dò dư luận do Trung tâm Khoa học xã hội và nhân văn thành phố thực hiện ở 3 đối tượng lãnh đạo doanh nghiệp, công chức, viên chức, nhân dân nội thành, có 65,3% số ý kiến nhận xét đánh giá chung là: hồ sơ hành chính được giải quyết qua bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả hiệu quả, thuận tiện, giảm phiền hà những nhiều và năng lực, trình độ cán bộ, công chức được nâng cao). Hiện nay, thành phố Hải Phòng đã có 7 cơ quan, đơn vị là UBND quận Hồng Bàng, Ngô Quyền, huyện Thủy Nguyên, Sở Công nghiệp, Sở Khoa học và Công nghệ, Văn phòng UBND thành phố, Bảo hiểm xã hội thành phố, Hải quan Hải Phòng áp dụng ISO hành chính để giải quyết các thủ tục hành chính tại bộ phận "một cửa" đạt năng suất và chất lượng cao.

II. Đánh giá, nhận xét

1. Ưu điểm:

- Thành ủy, HĐND, UBND thành phố đã nghiêm túc, kiên quyết chỉ đạo thực hiện Quyết định 181/2003/QĐ-TTg của Chính phủ bằng các kế hoạch và quyết định cụ thể. Sớm kiện toàn Ban Chỉ đạo CCHC thành phố; Ban Chỉ đạo CCHC các sở, ngành và UBND các cấp, tổ chức kiểm tra bổ khuyết, chỉ đạo kịp thời.

- Triển khai thực hiện cơ chế "một cửa" ở cả 3 cấp, tốc độ và phạm vi triển khai khá tốt. Nhiều sở, ngành, UBND quận, huyện, thị xã đã áp dụng

thêm nhiều lĩnh vực để giải quyết tại bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả theo cơ chế "một cửa". Đã có một số mô hình tốt: đang triển khai xây dựng bộ phận "một cửa" mẫu, hiện đại; "một cửa" theo hướng độc lập, chuyên trách, "một cửa liên thông".

- Hiệu quả quản lý nhà nước qua triển khai cơ chế "một cửa" thể hiện ở số lượng và chất lượng giải quyết công việc được nâng lên (thủ tục đơn giản hoá, quy trình, thời gian ngắn và rõ ràng, lệ phí công khai), tinh thần trách nhiệm, thái độ phục vụ nhân dân, ý thức tổ chức kỷ luật, trình độ chuyên môn nghiệp vụ của cán bộ, công chức được nâng cao một bước.

- Được dư luận nhân dân hoan nghênh, doanh nghiệp trong nước, các nhà đầu tư nước ngoài đồng tình ủng hộ vì họ được hưởng lợi trực tiếp. Đồng thời, việc thực hiện cơ chế "một cửa" đã góp phần thay đổi phương thức hoạt động, chất lượng phục vụ của các cơ quan quản lý nhà nước.

- Thông qua thực hiện cơ chế "một cửa" việc thực hiện quy chế dân chủ, giám sát của nhân dân ở cơ sở được có thêm nội dung cụ thể và hiệu quả hơn.

2. Hạn chế:

Qua 3 năm (2003-2006) triển khai thực hiện cơ chế "một cửa" các sở, ngành, địa phương của Hải Phòng đã bộc lộ một số hạn chế sau:

- Công tác tuyên truyền về CCHC và cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế "một cửa" chưa sâu, rộng, chưa làm chuyển biến căn bản nhận thức của đội ngũ cán bộ, công chức, trong đó quan trọng là đội ngũ công chức lãnh đạo ở đa số huyện và phường, xã, thị trấn trong việc thực thi công vụ. Chưa xây dựng được cơ chế để mọi tổ chức, công dân tham gia giám sát hoạt động của bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả theo cơ chế "một cửa".

- Công tác chỉ đạo, điều hành, giám sát đôn đốc của người đứng đầu nhiều sở, ngành, UBND các cấp thiếu kiên quyết, chưa có các biện pháp quyết liệt, đồng bộ để tạo sự chuyển biến thực sự và hiệu quả tại bộ phận "một cửa".

- Một số cơ quan đơn vị triển khai thực hiện cơ chế "một cửa" còn mang tính hình thức, chưa thực chất; chưa bố trí cán bộ, công chức đủ năng lực, hoạt động chuyên trách độc lập với các phòng chuyên môn. Bộ phận "một cửa" ở một số cơ quan đơn vị, địa phương còn như "văn thư cải tiến", hầu

hết công việc do các phòng chuyên môn trực tiếp giải quyết và số hồ sơ chưa được giải quyết vẫn còn chiếm nhiều, nhất là các lĩnh vực khó, có nhiều vướng mắc. Đặc biệt là đối với các hồ sơ có liên quan đến thẩm quyền giải quyết của một số sở, ngành và các cấp chính quyền.

- Việc điều động, bố trí cán bộ, công chức chuyên trách làm việc tại bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả theo cơ chế "một cửa" còn vướng mắc, biên chế quản lý nhà nước còn khó khăn.

- Một bộ phận cán bộ, công chức bộc lộ nhiều hạn chế về hiểu biết chính sách pháp luật nhà nước, nghiệp vụ chuyên môn, kỹ năng hành chính, tin học, tinh thần trách nhiệm chưa cao trong thực thi công vụ, còn biểu hiện tiêu cực, những nhiễu, phiền hà cho tổ chức và công dân.

- Về trang thiết bị, cơ sở vật chất, địa điểm làm việc của bộ phận "một cửa" chưa đáp ứng yêu cầu, chưa sắp xếp được các phòng đủ rộng, thuận lợi, có đủ trang thiết bị làm việc cho cán bộ, công chức làm việc và chỗ ngồi chờ của các tổ chức, công dân đến giao dịch. Vấn đề này, đối với một số cơ quan, nhất là cấp xã, còn phải giải quyết từng bước.

Các quy trình và thủ tục hành chính ở một số cơ quan, đơn vị chưa được niêm yết công khai hoặc có niêm yết song vẫn còn hình thức, chữ quá nhỏ, để tại nơi khó quan sát, không thuận tiện cho tổ chức và công dân.

3. Nguyên nhân:

a. Khách quan:

- Do việc rà soát, sửa đổi, ban hành các văn bản quy định về thủ tục, thời gian, thẩm quyền ký và lệ phí giải quyết các thủ tục hành chính của các bộ, ngành trung ương cũng là một khó khăn cho giải quyết công việc theo cơ chế "một cửa" của địa phương.

- Quy chế thực hiện cơ chế "một cửa" ban hành kèm theo Quyết định số 181/2003/QĐ-TTg, có quy định nhiệm vụ của "bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả" còn đơn giản như "văn thư cải tiến".

- Cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế "một cửa" là việc khó phải thực hiện trong nhiều năm, cùng một lúc phải giải quyết nhiều lĩnh vực, nội dung thủ tục hành chính tại bộ phận "một cửa" động chạm đến quyền lợi của một bộ phận tổ chức và cá nhân, đồng thời vừa làm vừa rút kinh

nghiệm, bổ khuyết. Cho nên trong thời gian ngắn chưa tạo được chuyển biến lớn.

b. Chủ quan:

- Lãnh đạo của một số sở, ngành, UBND các cấp chưa thấy hết tầm quan trọng của việc thực hiện CCHC nói chung và thực hiện cơ chế "một cửa" nói riêng đối với sự phát triển kinh tế, xã hội của thành phố, còn vì lợi ích cục bộ, ngại va chạm, thậm chí né tránh các yêu cầu cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế "một cửa".

- Một bộ phận cán bộ, công chức làm việc tại bộ phận "một cửa" chưa đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ (nhất là công chức cấp xã). Hiện tượng cán bộ, công chức những nhiễu, tiêu cực chưa được kiểm tra, xử lý kịp thời.

- Chế độ chính sách cho cán bộ, công chức làm việc tại bộ phận "một cửa" chưa được quan tâm, chưa tạo động lực để họ yên tâm công tác.

- Chưa phát huy vai trò của các tổ chức chính trị, đoàn thể, quần chúng nhất là việc giám sát của nhân dân đối với các hoạt động dịch vụ công của cơ quan hành chính nhà nước và đội ngũ cán bộ, công chức làm việc tại bộ phận "một cửa".

III. Một số kinh nghiệm rút ra

1. Phải tạo cho được sự chuyển biến căn bản trong nhận thức của đội ngũ cán bộ, công chức, nhất là người đứng đầu các cơ quan hành chính nhà nước các cấp về sự cần thiết phải đẩy mạnh CCHC nhà nước, trong bối cảnh đổi mới kinh tế và hội nhập kinh tế quốc tế.

2. Tăng cường giám sát của HĐND các cấp, trách nhiệm của Ban Chỉ đạo CCHC các sở, ngành, địa phương trong việc thực hiện cơ chế "một cửa". Xây dựng cho được một cơ chế giám sát, kiểm tra về cải cách thủ tục hành chính theo cơ chế "một cửa" nói riêng và CCHC nói chung của các tổ chức chính trị, xã hội, và nhân dân.

3. Tăng cường phân cấp và uỷ quyền cho các sở, ngành, UBND các cấp trên cơ sở đã quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và tổ chức bộ máy để tăng tính tự chủ, tự chịu trách nhiệm trong thực hiện cơ chế "một cửa".

4. Kiên quyết xoá bỏ các thủ tục hành chính lạc hậu, thẩm quyền ký không phù hợp.

5. Bài học kinh nghiệm về người đứng đầu cơ quan, đơn vị đích thân chỉ đạo công tác CCHC, cải cách thủ tục hành chính.

6. Bài học về chất lượng triển khai cơ chế "một cửa": muốn đạt chất lượng cao, thực chất cần phải bố trí "bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả" theo hướng độc lập, chuyên trách và có cơ chế giám sát chặt chẽ. Thực hiện thử cơ chế "một cửa liên thông", "một cửa mẫu, hiện đại" để rút kinh nghiệm, mở rộng.

7. Bài học kinh nghiệm về chọn, bố trí cán bộ, công chức có trình độ năng lực và thái độ phục vụ ở bộ phận "một cửa"; về đào tạo CCHC và cơ chế "một cửa".

IV. Kiến nghị

- Các bộ, ngành trung ương cần rà soát, quy định tại các thủ tục, thời gian, lệ phí và thẩm quyền ký để giải quyết từng loại công việc phù hợp với cơ chế "một cửa" (thí dụ Chánh, Phó Văn phòng UBND quận, huyện, thị xã có thể ký thay Trưởng phòng Tư pháp trong một số thủ tục giải quyết ở bộ phận "một cửa").

- Bộ Tài chính khẳng định rõ về trách nhiệm chỉ đạo lập dự toán cho công tác CCHC nói chung và cơ chế "một cửa" nói riêng.

- Theo quy định của Chính phủ, lĩnh vực hộ khẩu phải được giải quyết tại bộ phận "một cửa" của UBND quận, huyện, thị xã; song hiện nay vẫn chưa được thực hiện thống nhất (vẫn do công an giải quyết tại trụ sở công an quận, huyện, thị xã), đề nghị Bộ Công an có hướng dẫn cụ thể để thực hiện chung cho các địa phương.

- UBND thành phố có thể ủy quyền cho các giám đốc sở, ngành ký một số thủ tục hành chính, nếu Luật không cấm để giải quyết nhanh cho tổ chức và công dân tại bộ phận "một cửa".

- Có chế độ chính sách cho cán bộ, công chức làm việc tại bộ phận "một cửa"; nhất là ở các thành phố chịu áp lực lớn về số lượng thủ tục hành chính. Thực hiện nghiêm túc chế độ khen thưởng, kỷ luật đối với cán bộ, công chức trong thực thi công vụ.

- Đưa nội dung CCHC nhà nước, cơ chế "một cửa" vào chương trình đào tạo cán bộ, công chức hàng năm. Không ngừng bồi dưỡng nâng cao phẩm chất đạo đức, trình độ chuyên môn, kỹ năng nghiệp vụ giải quyết công việc đối với đội ngũ cán bộ, công chức nói chung và bộ phận làm việc tại

"bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả" theo cơ chế "một cửa".

- Bố trí ngân sách kịp thời cho các cơ quan đơn vị, đáp ứng yêu cầu CCHC, nâng cấp trụ trở làm việc của các sở, ngành, UBND các cấp và bộ phận "một cửa".

- Theo Quyết định 181/2003/QĐ-TTg các yêu cầu đặt ra được áp dụng chung cho tất cả 64 tỉnh, thành phố. Thực tế, triển khai thực hiện cần phải được bổ sung, phát triển vì sự đòi hỏi ngày càng cao của các tổ chức và công dân (nhất là ở những thành phố lớn). Đề nghị bổ sung: "bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả" theo cơ chế "một cửa" có nhiệm vụ và được tổ chức theo hướng độc lập, chuyên trách đối với các phòng chuyên môn thuộc sở, ngành, UBND quận, huyện, thị xã; góp phần tách giữa nhiệm vụ quản lý nhà nước với nhiệm vụ mang tính dịch vụ công.

V. Về thực hiện cơ chế "một cửa liên thông"

Đây là giải pháp tích cực, giải quyết đồng bộ nhu cầu của tổ chức, công dân tại bộ phận tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả theo cơ chế "một cửa". Vì một số lĩnh vực không thể chỉ một sở, ngành, cấp chính quyền có thể giải quyết ngay được ở bộ phận "một cửa" của mình, mà còn các sở, ngành, các cấp chính quyền khác tham gia như: phê duyệt dự án đầu tư, cấp giấy phép xây dựng, giao hoặc cho thuê đất, cấp đăng ký kinh doanh... Các bộ, ngành trung ương cần có hướng dẫn cụ thể (các quy định, thủ tục, lệ phí...) để tạo điều kiện. Từ đó, địa phương có cơ sở để thực hiện "một cửa liên thông" ở một số lĩnh vực có liên quan đến nhiều sở, ngành, các cấp chính quyền, tránh chồng chéo, phiền hà cho công dân và tổ chức.

Thành phố Hải Phòng đã chọn 2 lĩnh vực cấp đăng ký kinh doanh, thẩm định và phê duyệt dự án đầu tư (liên quan đến công an, thuế, xây dựng, tài nguyên môi trường...) đặt tại Sở Kế hoạch và Đầu tư. Lĩnh vực cấp giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh, thực hiện từ tháng 7/2006; lĩnh vực thẩm định và phê duyệt dự án đầu tư sẽ thực hiện từ tháng 12/2006. Ngoài ra, quận Hồng Bàng và quận Ngô Quyền đang triển khai "một cửa" mẫu, hiện đại; bao gồm cơ chế "một cửa liên thông"●